



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologia Moralis**

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

**Busenbaum, Hermann**

**Coloniæ Agrippinæ, 1707**

Q. 259. An Judex debeat potiùs benigniora sequi quàm rigidiora.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-42600**

Q. 259. *An Iudex debeat potius benigniora sequi quam rigidiora.* R. Affirmative, & maxime in favorem Rei, sic enim statuunt jura, Reg. II. juris in 6., *Cum sunt partium jura obscura, Reo favendum est potius quam auctori.* Reg. 49. *ibid. in pœnis benignior est interpretatio facienda.* Reg. 56. ff. de Reg. juris, *semper in dubiis benigniora preferenda sunt.* Reg. 125. *ibid. favorabiliores Rei potius quam auctores habentur.* Reg. 155. *ibid. in pœnalibus causis benignius interpretandum est.* Reg. 192. *ibid. in re dubia benigniorem interpretationem sequi non minus justius est quam tutius.* l. 42. ff. de pœnis, *interpretatione legum pœna mollienda sunt potius quam asperanda.* Oppositum fieri queritur *Spe d. 16. valde metuo, inquit, ne in magno Germania tractu vix liceat unum aliquem Iudicem seu Inquisitorem nominare, qui sic laboret reperire aliquem innocentem, quam nocentem, quique sic tueatur repertam innocentiam quam tueatur confessionem, quantumvis periculosissimis questionibus extortam.* Et d. 33. *Ego verò, inquit, sic existimabam hunc esse genium Christianæ legis, ut Iudices gauderent potius cuperentque paucissimos reperiri nocentes, quam id agere atrocissimis expeditissimisque tormentis, ut quam paucissimi innocentiam tueri possint.*

Obi. Sic augebuntur scelera per facilitatem ignoscendi. R. I. Idem dici poterit contra Deum, qui facile ignoscit; & quamvis sit æquè justus ac clemens, nihilominus plures dat effectus clementiæ quam justitiæ: *Suavis Dominus universis & miserationes ejus super omnia opera ejus, Pl. 144. v. 9.*; hinc dicit *Christus Matth. 5. v. 7. Beati misericordes.* R. 2. Nemo negat punienda scelera, sed cum clementia, per quam ad naturam Dei proximè accedunt Principes. Ex dictis,

D d d

Sequi-

1474 *Sequitur, si quis in ebrietate etiam voluntaria homicidium improvisum commiserit, Judicem posse ei non irrogare gravem pœnam corporalem homicidio decretam, uti docent Clarus, Tholos. Vasq. Mol. de just. T. 3. d. 38.; potestque videri Gob. in Quin. T. 5. c. 20. s. 2., ubi hanc quæstionem bene tractat. Et quod in casu ebrietatis dictum est, valet in similibus.*

1475 *Q. 260. An condemnari possit, qui nequidem in tortura est fassus crimen. R. Negative, quia si de tali crimine certò constabat, antequam torqueretur, ergo malè tortus est, quia tortura est ad cognoscendam & non ad confirmandam veritatem: si non constabat, ergo nec jam constat: imò juxta communem cum Farinac. & Delrio l. 5. s. 9. omnia indicia & probationes sunt purgatæ per torturam, quia sicuti leges permittunt durum illud medium explorandæ veritatis, ita volunt eum credi innocentem, qui nequidem per torturam adductus est ad fatendum, ergo iniquum est reos subicere rigori legum, & vicissim non permittere ut gaudeant reciproco favore earum, Spe d. 39.*

1476 *Q. 261. Quid dicendum sit, si reus revocet aliquid in loco supplicii. R. Etsi revocatio non statim præsumenda sit vera, est tamen ejus habenda ratio, uti rectè Spe d. 40. contra Binsf. & Delrio, Ratio est 1., quia nemo censerì debet velle cum mendacio mori, uti dicit etiam Gl. in Cap. litteras, de præsumpt. 2. Si antedictis credendum est, etiam hic credi potest, maximè si adsint circumstantiæ suadentes. 3. Judices denunciationibus morte confirmatis multùm tribuunt, ergo etiam aliquid tribuere debent huic revocationi. 4. Constit. crimina. Carolina Cap. 91. dicit, quamvis revocatio ipso die judicii videretur facta ad impediendum juris processum,*